

POSTANOWIENIE

Dnia 23 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejski

w sprawie **M.P. i Ł.P.**

skazanych z art. 286 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 23 kwietnia 2026 r.,

wniosków obrońcy skazanych o wstrzymanie wykonania wyroku Sądu
Apelacyjnego w Gdańsku

z dnia 14 lutego 2025 r., sygn. akt II AKa 363/22,

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 17 listopada 2021 r., sygn. akt IV K 250/19,

na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł:

nie uwzględnić wniosków.

UZASADNIENIE

W dniu 12 listopada 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynęły kasacje obrońcy skazanych M.P. i Ł.P. W każdym z tych środków obrońca zaskarżył wyrok sądu odwoławczego w całości na korzyść strony, którą reprezentuje, zarzucając w obu kasacjach: 1) uchybienie określone w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., polegające na nienależytym obsadzeniu sądu drugiej instancji; 2) rażące naruszenie art. 410 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k.; 3) rażące naruszenie art. 7 k.p.k.; 4) rażące naruszenie art. 410 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. W obu kasacjach obrońca

sformułował również wnioski o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku wobec każdego ze skazanych. Argumentując zasadność wniosków zgłoszonych w tym przedmiocie, obrońca odwołał się do wagi i oczywistej zasadności awizowanych zarzutów kasacyjnych. Podniósł nadto, że skazana M.P. oczekuje na osadzenie w zakładzie karnym, bowiem sądy oddaliły jej wnioski o odroczenie wykonania kary. Odnosząc się natomiast do Ł.P. podał, że skazany od początku maja 2025 r. przebywa w zakładzie karnym. W ocenie obrońcy powyższa sytuacja negatywnie wpływa nie tylko na życie obojga skazanych, ale również na sytuację osobistą i materialną 15-letniej córki skazanych – D.P. W tym stanie rzeczy obrońca uznał złożone wnioski o wstrzymanie wykonania orzeczenia za w pełni zasadne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wnioski nie zasługiwały na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego zasadnie wskazuje się, że zastosowanie instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k. powinno mieć charakter wyjątkowy, gdyż stanowi ona odstępstwo od zasady natychmiastowej wykonalności wyroków (*vide* art. 9 § 2 k.k.w.). Z tych też względów wstrzymanie wykonania orzeczenia zaskarżonego kasacją możliwe jest wówczas, gdy ranga zarzutów podniesionych w tym nadzwyczajnym środku zaskarżenia i wysoki stopień ich uprawdopodobnienia prowadzi do wniosku, że wykonywanie kary przed rozpoznaniem kasacji spowodowałoby dla skazanego wyjątkowo dolegliwe i w zasadzie nieodwracalne skutki i tym samym łączyłoby się z wyraźnym, nieuzasadnionym pokrzywdzeniem skazanego (zob. m.in. postanowienie SN z 24 stycznia 2023 r., III KK 645/22; postanowienie SN z 9 września 2024 r., II KK 275/24). Wobec tego samo ryzyko odbycia kary przez skazanego przed rozpoznaniem kasacji, bez powiązania tej okoliczności z oczywistą zasadnością zarzutów kasacyjnych, nie stanowi dostatecznej podstawy do wstrzymania wykonania wyroku.

Odnosząc powyższe uwagi do treści wniosków złożonych w niniejszej sprawie należy stwierdzić, że wstępna kontrola podstaw oraz argumentacji zawartej w kasacjach wniesionych na korzyść skazanych M.P. i Ł.P. – dokonana w zakresie niezbędnym dla oceny zasadności wstrzymania wykonania kary – nie wskazuje na zaistnienie przesłanek warunkujących zastosowanie instytucji przewidzianej

w art. 532 § 1 k.p.k. Skarżący co prawda podnieśli w obu kasacjach zarzut bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci nienależytej obsady sądu *ad quem*, niemniej jednak awizowane uchybienie nie skutkuje w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego automatycznie zaistnieniem przesłanki z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Pozostałe zaś zarzuty dotyczą wadliwości związanych z innym rażącym naruszeniem prawa i również nie są na tyle oczywiste, aby na tym etapie przesądzać o ich zasadności czy niezasadności. Ocena ewentualnej skuteczności wszystkich zarzutów oraz tego czy w przedmiotowej sprawie doszło do uchybień wskazywanych przez obrońców, wymaga szczegółowej i pogłębionej analizy akt sprawy, którą Sąd Najwyższy przeprowadzi w chwili rozpoznania wniesionych kasacji. Takiej oceny nie można bowiem dokonywać na etapie rozpoznania wniosków o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia, tj. na przedpolu merytorycznego rozpoznania kasacji w sytuacji, gdy podniesione zarzuty nie wskazują „na pierwszy rzut oka”, a więc bez potrzeby głębszego wnikania w całokształt materiału dowodowego zawisłej sprawy, na ich niewątpliwą zasadność.

Natomiast w aspekcie ogólnikowo przedstawionej sytuacji osobistej i rodzinnej skazanych należy wyjaśnić, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego słusznie uznano, że tego rodzaju okoliczności nie uzasadniają zastosowania instytucji z art. 532 k.p.k. Mogą natomiast stanowić podstawę do skorzystania przez skazanych z instytucji prawa karnego wykonawczego w postaci odroczenia wykonania kary czy przerwy w jej wykonaniu (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 16 sierpnia 2023 r., IV KK 281/23; postanowienie SN z dnia 23 listopada 2023 r., V KK 501/23; postanowienie SN z dnia 22 kwietnia 2020 r., IV KK 127/20; postanowienie SN z dnia 21 czerwca 2022 r., III KK 241/22). W tym kontekście dla oceny zasadności wstrzymania wykonania orzeczenia w trybie art. 532 k.p.k. nie ma znaczenia to, że wyżej wskazane kroki osoba skazana już podjęła i odmówiono jej zastosowania instytucji przewidzianych na gruncie prawa karnego wykonawczego.

Reasumując, należało stwierdzić brak podstaw do uwzględnienia złożonych przez obrońcę wniosków o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia. Podkreślić trzeba, iż przedmiotowa decyzja w żadnej mierze nie przesądza o treści przyszłego rozstrzygnięcia co do wniesionych kasacji, która to kwestia – jak

wskazano wyżej – będzie przedmiotem rozstrzygnięcia w odrębnym postępowaniu, po szczegółowej analizie materiałów sprawy. Rozstrzygnięcie wniosku złożonego w oparciu o przepis art. 532 § 1 k.p.k. nie stanowi swoistego prejudykatu w postępowaniu kasacyjnym, dlatego też w żaden sposób nie rzutuje ono na kierunek przyszłego rozstrzygnięcia odnośnie do kasacji. Nie oznacza nawet, iżby procesowo niedopuszczalne było w przyszłości uznanie zarzutów postawionych w kasacji za oczywiście zasadne (zob. postanowienie SN z dnia 11 marca 2022 r., III KO 12/22).

Jedynie na marginesie należy zauważyć, że wniosek o wyłączenie sędziego referenta, jaki został złożony w niniejszej sprawie, dotyczy w istocie rozpoznania wniesionych kasacji, nie zaś kwestii incydentalnych, do których należy ocena zasadności wniosków o wstrzymanie wykonania orzeczenia (por. postanowienie SN z dnia 16 lutego 2022 r., IV KK 460/19, postanowienie SN z dnia 7 maja 2025 r., V KK 84/25; postanowienie SN z dnia 7 maja 2025 r., IV KK 16/25). Zgodnie zaś z art. 42 § 3 zd. 3 k.p.k., w przypadku wyłączenia sędziego od rozpoznania sprawy, czynności procesowe dokonane z jego udziałem po złożeniu wniosku staną się bezskuteczne.

Z tych też względów orzeczono jak w sentencji.

Paweł Kołodziejski

[WB]

[a.ł.]